

KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ

HUKUK FAKÜLTESİ DERGİSİ

Journal of Kadir Has University Faculty of Law

“Hakemli Dergidir” / Peer Reviewed Journal”

Cilt: I Sayı: II
Aralık 2013

SUNUŞ YAZISI

Prof. Dr. Mehmet AKAD

KAMU HUKUKU

- **Egemenlik Kavramı Bağlamında Uluslararası Havacılıkta İktidar İlişkileri ve Hukuk Politikası**
The Law Policy and Power Relations in International Aviation Under the Sovereignty Concept
Yrd. Doç. Dr. Reşat Volkan GÜNEL

- **Genital Muayene Suçu (TCK m. 287)**
Crime of Genital Examination
Arş. Gör. Eser OLGUN

ÖZEL HUKUK

- **5941 Sayılı Çek Kanunu Açısından İleri Tarihli Çek**
Post Dated Cheque According to Code on Cheques Numbered 5941
Prof. Dr. Mehmet BAHTİYAR
- **Limited Ortaklıkta Esas Sermaye Payının Rehni**
Share Pledge in Limited Liability Companies
Yrd. Doç. Dr. Levent BİÇER
Yrd. Doç. Dr. Esra HAMAMCIOĞLU
- **Kambiyo Senetlerinde Düzenleyenin İmzası ve Bulunmamasının Sonuçları**
Signature of the Drawer in Bills of Exchange and Consequences of Drawer's Signature's Absence
Arş. Gör. Argun KARAMANLIOĞLU
- **Limited Şirketten Ayrılmanın Hukuki Sonuçları ve Özellikle Ayrılma Akçesi Bağlamında Yeni Ticaret Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi**
The Evaluation of the New Turkish Commercial Code's Provisions in the Context of Legal Results of a Shareholder's Withdrawal or Expulsion Especially for Share of Leaving in Limited Liability Companies
Arş. Gör. Ali KAYA

ÇEVİRİ

- **Avrupa'da Çocuk Hakları -Biz Nerede Duruyoruz?**
Children's Rights in Europe – Where do we Stand?
Prof. Dr. Nina DETHLOFF
Dr. Alexandra MASCHWITZ
(Çev.: Arş. Gör. Kerem ÖZ)

Egemenlik Kavramı Bağlamında Uluslararası Havacılıkta İktidar İlişkileri ve Hukuk Politikası*

The Law Policy and Power Relations in International Aviation Under the Sovereignty Concept

Yrd. Doç. Dr. Reşat Volkan GÜNEL†

Özet:

Bu çalışmada, devletlerin ve/veya muktedirlerin egemenlik kavramı altında yarattıkları iktidar ilişkilerinin uluslararası havacılık hukukunda ortaya çıkardığı bazı sorunları incelenmiştir.

Klasik yaklaşımlar eleştiriye tabi tutularak, iktidarın sadece resmi veya toplumsal kurumlar ile sınırlı olmadığı, onun karmaşık doğası ve ilişkisel boyutu merkeze alınarak ifadeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler:

Egemenlik, Uluslararası Sivil Havacılık, ICAO, Neoliberalizm, Biyopolitika.

Abstract:

The subject that I endeavour to explicate in this study will be certain issues produced by states/sovereigns in the international aviation law, under concept of sovereignty. Traditional approaches will be criticized with an attempt to explain that power is not limited with only governmental or social institutions by focusing on its complex nature and relational dimension.

Keywords:

Sovereignty, International Civil Aviation, ICAO, Neoliberalism, Biopolitics.

* 15-16 Kasım 2013 tarihlerinde Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde düzenlenen Uluslararası Hava Hukuku Sempozyumunda "Tarafların Devletlerin Egemenliklerinin Etkisi Altında ICAO'nun Gelişen Rolü" başlığıyla sunulan tebliğin geliştirilmiş halidir.

† Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Uluslararası Hukuk ABD Öğretim Üyesi.

Genital Muayene Suçu (TCK m. 287)

Crime of Genital Examination

Arş. Gör. Eser OLGUN*

Özet:

Genital muayene suçu, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda yer almayıp, ilk defa 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenmiştir. "Adliyeye Karşı İşlenen Suçlar" başlığı altında düzenlenen suçun, kanun sistematigi içerisindeki yeri doktrinde eleştirilmektedir. Başta "bekaret kontrolleri" olmak üzere, bireylerin cinsel özgürlüğüne ve cinsel dokunulmazlığına müdahale eden uygulamalar, birçok hukuki değeri ihlal etmektedir. Madde metninde yer alan "genital" ifadesi de, çok dar kapsamlı olması sebebiyle eleştirilmektedir. Zira bu halde anüs muayenesini suç kapsamına sokmak, kıyas yasağına aykırılık teşkil edecektir. Madde ile ilgili görüş ayrılığına yol açan noktalar bunlarla da sınırlı değildir. Bu çalışmada, kanun düzenlemesinden kaynaklanan sorunlar ayrıntılı olarak incelenmekte ve konu hakkında doktrindeki farklı görüşlere yer verilmektedir.

Anahtar Kelimeler:

Genital Muayene, Bekaret Kontrolleri, Cinsel Dokunulmazlık, Soyut Tehlike Suçu, Tipikliğin Olumsuz Unsurları.

Abstract:

The crime of genital examination did not exist in the Turkish Penal Code numbered 765 and was first regulated in the Turkish Penal Code numbered 5237. The systematical placement of the crime, which is regulated under the title "Crimes Against Judiciary", is being criticised in the literature. Virginity tests being in the first place, the practices interfering in the sexual freedom and sexual inviolability of individuals violate many legal interests. The expression "genital" is also being criticised for being very narrow-scoped, for it would be against the prohibition of analogy to put anal examination into the scope of the crime. The particularities causing controversies are not limited to these either. This study thoroughly analyses the problems arising from the legal regulation and gives place to different opinions about the subject in the literature.

Keywords:

Genital Examination, Virginity Tests, Sexual Inviolability, Abstract Endangerment Crime, Negative Elements of Typicality.

*Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi.

5941 Sayılı Çek Kanunu Açısından İleri Tarihli Çek*

Post Dated Cheque According to Code on Cheques Numbered 5941

Prof. Dr. Mehmet BAHTİYAR†

Özet:

5941 Sayılı Çek Kanunu ileri tarihli ya da, uygulamada sıklıkla kullanılan deyişle, vadeli çeklerin ibrazı ve bu tür çeklerde hukuki sorumluluk konusunda madde 3/8 ve geçici madde 3/5 hükümleri uygulama açısından da büyük önem taşıyan düzenlemelere yer vermekle birlikte 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili hükümleriyle çelişmektedir. Söz konusu düzenlemeler aynı zamanda Türk Ticaret Kanunu'na kaynaklık eden yabancı düzenlemelerle bağdaşmamakta ve bir ödeme aracı olması gereken çekin bu niteliğine uygun düşmemektedir.

Anahtar Kelimeler:

Çek Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, İleri Tarihli Çek.

Abstract:

Code on Cheques Numbered 5941 includes two provisions regulating presentation of and the legal liability arising from the post-dated cheques, article 3/8 and provisional article 3/5, which are very crucial for the practice. However these provisions are in contradiction with the related provisions of Turkish Commercial Code Numbered 6102 and also not in line with the foreign regulations upon which Turkish Commercial Code is based and not suitable regarding the cheques' characteristic as an instrument of payment.

Keywords:

Code on Cheques, Turkish Commercial Code, Post-Dated Cheque.

* Kadir Has Üniversitesi ile Augsburg Üniversitesi'nin 30.04.2010'da birlikte düzenlediği, "Sorumluluk Hukukunda Güncel Geliş

† Yeditepe (ve Kocaeli) Üniv. Ticaret Hukuku Öğretim Üyesi.

Limited Ortaklıkta Esas Sermaye Payının Rehni

Share Pledge in Limited Liability Companies

Yrd. Doç. Dr. Levent BİÇER*
Yrd. Doç. Dr. Esra HAMAMCIOĞLU†

Özet:

Eski TK'dan farklı olarak, TTK 600'de limited ortaklık esas sermaye payının rehnedilmesi açıkça düzenlenmiştir. TTK 600/2 uyarınca, şirket sözleşmesiyle, esas sermaye payı üzerinde rehin hakkı kurulması genel kurulun onayına bağlanabilir. Bu hâlde geçişe ilişkin hükümler uygulanır. Genel kurul sadece haklı sebeplerin varlığında rehin hakkı kurulmasına onay vermekten kaçınabilir. Esas sermaye payının rehnedilmesi genel kurulun onayına bağlanmamış ise genel hükümlerin uygulanması gerekir. TTK 593/2'ye göre, esas sermaye payı, nama yazılı senet olarak düzenlendiğinde, tartışmalı olmakla birlikte, bu senetlerin hukuki niteliği kıymetli evraktır. Çalışmada özellikle, varılan bu sonucun, esas sermaye payının rehni üzerindeki etkileri tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler:

Türk Ticaret Kanunu, Limited Şirketler, Esas Sermaye Payının Rehni.

Abstract:

Unlike (old) 6762 Nr. Turkish Commercial Code, share pledge in limited liability companies is regulated explicitly in 6102 Nr. Turkish Commercial Code Art 600. According to 6102 Nr. Turkish Commercial Code Art 600/par.2, share pledge may be held subject to general assembly's approval by the articles of association. In this case, general assembly may only avoid approval in existence of valid grounds. If share pledge is not held subject to general assembly's approval, general provisions will be applied. According to 6102 Nr. Turkish Commercial Code Art 593/par.2, when registered share is issued, legal characteristic of the registered shares are classified as negotiable instrument. In this article, this conclusion's effects on share pledge are discussed in particular.

Keywords:

Turkish Commercial Code, Limited Liability Companies, Share Pledge. Evidence.

* Kocaeli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü Ticaret Hukuku Anabilim Dalı.

† Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı.

Kambiyo Senetlerinde Düzenleyenin İmzası ve Bulunmamasının Sonuçları

Signature of the Drawer in Bills of Exchange and Consequences of Drawer's Signature's Absence

Arş. Gör. Argun KARAMANLIOĞLU*

Özet:

Kambiyo senetlerinin geçerliliği için bazı zorunlu şekil şartlarının bulunması gerekmektedir. Düzenleyenin imzası da söz konusu zorunlu şekil şartlarından bir tanesi olmakla kalmayıp, bir kambiyo senedinin varlığı için kurucu unsurdur. Çalışmamızda, kambiyo senedinin şekil şartlarından kısaca söz edildikten sonra, imza kavramı, kambiyo senetlerinde düzenleyenin imzasının şekli ve içeriği ile düzenleyenin imzasına ilişkin özel haller olan birden fazla kişinin kambiyo senedi düzenlemesi, imza iktidarından yoksun kişilerin kambiyo senedi düzenlemesi, görme engellilerin kambiyo senedi düzenlemesi ile temsilci aracılığıyla kambiyo senedi düzenlemesi incelenmiştir. Son olarak, kambiyo senedinde düzenleyenin imzasına ilişkin savunmalar nitelendirilmiş ve çalışmada ulaşılan sonuçlar özetlenmiştir.

Anahtar Kelimeler:

Düzenleyen, İmza, Kambiyo Senetleri, Şekil Şartları.

Abstract:

There are some formal requirements for bills of exchange to be valid. Signature of drawer is not only a mandatory formal requirement but also a constitutive requisite for bills of exchange. In this article, after formal requirements for bills of exchange are briefly mentioned, concept of signature, form and content of signature of drawer and particular cases such as drawing of bills of exchange by more than one person, by people who are unable to put signature, by blind and visually impaired people or by proxy are analyzed. Finally, defenses of drawer (or debtor in general) in regard to the signature of the drawer are studied and our conclusions are summarized.

Keywords:

Drawer, Signature, Bills of Exchange, Formal Requirements.

* Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi.

Limited Şirketten Ayrılmanın Hukuki Sonuçları ve Özellikle Ayrılma Akçesi Bağlamında Yeni Ticaret Kanunu Hükümlerinin Değerlendirilmesi

The Evaluation of the New Turkish Commercial Code's Provisions in the Context of Legal Results of a Shareholder's Withdrawal or Expulsion Especially for Share of Leaving in Limited Liability Companies

Arş. Gör. Ali KAYA*

Özet:

Ortağın limited şirketten çıkması veya çıkarılması, ortağın şirketle ilişkilerini çözen, başka bir deyişle ortağı, üçüncü kişi durumuna sokan hukuki bir olgudur. Ancak ortak şirketten ayrılrsa da ortağın bazı hak ve yükümlülükleri varlığını geçici olarak sürdürmektedir.

Ayrılmanın hukuki sonuçları konusunda; 6102 sayılı yeni Ticaret Kanunu'na bakıldığında 6762 sayılı eski Ticaret Kanunu'na nazaran birçok değişiklik ve yeni düzenleme göze çarpmaktadır. Kanun koyucu limited şirketlerde, iki maddelik (TTK m. 641 ve 642) bir düzenleme ile konuya değinmiş; böylece şirketten çıkan veya çıkarılan ortağın, sahip olduğu esas sermaye payına karşılık gelen ayrılma akçesini (ayrılma payını) isteme hakkını daha açık hale getirmiştir.

Ayrılmanın, ayrılma payı ile beraber ortak ve şirket açısından başkaca sonuçları da doğmaktadır. Ayrılma birçok problemi de beraberinde getirmektedir.

Anahtar Kelimeler:

Limited Şirket, Çıkma ve Çıkarılma, Hukuki Sonuçlar, Ayrılma Akçesi.

Abstract:

The withdrawal and expulsion of a shareholder from limited liability company is a legal concept that end the shareholder's relationship with the company, in other words convert the shareholder to a thirdperson. But even if the shareholder withdraws or is been expelled, some rights and obligations of the shareholder temporarily continue.

There have been many changes and new regulations regarding legal results of the withdrawal and expulsion in new Turkish Commercial Code Nr. 6102, compared to old Turkish Commercial Code Nr. 6762. The withdrawal and expulsion in limited liability company are comprehensively regulated by two articles in The Turkish Commercial Code (Com. C. Art 641 and 642) that clearly state the leaving shareholders' right to request a consideration.

Besides the consideration that will be paid to leaving shareholder (share of leaving), which is the most important legal consequence of withdrawal or expulsion, there are also some other legal consequences of the withdrawal and expulsion in limited liability company. The withdrawal and expulsion come along with many problems.

Keywords:

Limited Liability Company, Withdrawal and Expulsion, Legal Results, Share of Leaving.

* Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Bölümü Ticaret Hukuku ABD Araştırma Görevlisi (35. md.)

Avrupa'da Çocuk Hakları - Biz Nerede Duruyoruz?*

Children's Rights in Europe - Where do we Stand?

Prof. Dr. Nina DETHLOFF†
Dr. Alexandra MASCHWITZ‡
(Çev.: Arş. Gör. Kerem ÖZ)§

Özet:

Çocuklar toplumun en zayıf halkası ve aynı zamanda yegâne geleceğidir. Bu yüzden, çocukların korunması birçok kurumun öncelikli hedefidir. Avrupa'da çocuk hakları, öncelikle uluslararası ve bölgesel sözleşmelerle ve ayrıca ulusal anayasalarla güvence altına alınan insan hakları ve temel haklardır. Bunun yanında, bu konuya özgü uluslararası sözleşmeler ve Avrupa ülkelerinin taraf olduğu diğer sözleşmeler de çocuklara mahsus korumanın üzerinde durmakta ve bu korumanın, küçükler bakımından biraz daha geliştirilmesi yönünde talepte bulunmaktadır. Avrupa'daki ulusal anayasaların birkaç tanesi, çocuklara özgü hakları açıkça güvence altına almaktadır. Ayrıca, AİHM içtihadı Avrupa'da çocukların hukuki durumunun daha iyi bir hale getirilmesine katkı sağlamıştır. Mevcut makalede, öncelikle, çocuğun menfaati gözetilerek Avrupa genelinde çocuk haklarının kabulüne yol açan bakış açısı değişimi ana hatlarıyla ortaya koyulacaktır (bkz. aşağı. I). Sonrasında ise, ulusal anayasalarda çocuk haklarının tanınmasına göz atılmasından önce (bkz. aşağı. III), uluslararası ve uluslararası alanda yer alan, özellikle çocukların korunmasına hizmet eden en önemli güvenceler açıklanacaktır (bkz. aşağı. II). Son olarak da kısa bir sonuç yazılacaktır (bkz. aşağı. IV).

Anahtar Kelimeler:

Çocuk Hakları, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi, Avrupa Konseyi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Avrupa Birliği, Ulusal Anayasalar.

*Makalenin Almanca aslı daha önce FPR 2012, s. 190 vd.'de yayınlanmıştır. Gerekli kanuni izinler alınarak Türkçe'ye tercüme edilip, bu dergide yayınlanmaktadır.

† Ren Friedrich Wilhelm Üniversitesi Alman, Avrupa ve Uluslararası Aile Hukuku Enstitüsü Müdürü.

‡ Ren Friedrich Wilhelm Üniversitesi Alman, Avrupa ve Uluslararası Aile Hukuku Enstitüsü Araştırma Görevlisi.

§ Uluslararası Antalya Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Medni Hukuk Anabilim Dalı..